

Net uit: Dagboek van een halve indiaan

Hieronder vertelt **Aleid van Eekelen**, de vertaalster van *Dagboek van een halve indiaan* van Sherman Alexie, zojuist verschenen bij uitgeverij [Lemniscaat](#) (oorspronkelijke titel: *The Absolutely True Diary of a Part-Time Indian*), over het boek.

Toen ik *The Absolutely True Diary of a Part-Time Indian* begon te lezen, trok ik wel even mijn wenkbrauwen op. Een kind van arme indiaanse ouders wordt geboren met een waterhoofd, ondergaat als baby van zes maanden een hersenoperatie die het waarschijnlijk niet zal overleven, houdt zijn hele jeugd last van toevallen en een hele lijst andere lichamelijke eigenaardigheden en weet zich vervolgens als puber aan zijn achtergrond te ontworstelen en een bekend schrijver te worden? Kom nou. Dat was wel erg ongeloofwaardig. Tot ik Sherman Alexies website bezocht en erachter kwam dat dit verhaal geen verzinsel maar autobiografie was.

In *Dagboek van een halve indiaan*, zoals de Nederlandse titel luidt, beschrijft hij het keerpunt in zijn leven, het moment waarop hij het heft in eigen hand nam. Opgegroeid in het reservaat, waar armoede en alcoholmisbruik de toon aangaven, en vanwege zijn lichamelijke afwijkingen hevig gepest door leeftijdgenoten, besloot hij als puber van de ene op de andere dag over te stappen naar een blanke school buiten het reservaat, waar hij een betere opleiding kon krijgen.

Overstap

Alexies eerste jeugdboek beschrijft wat die overstap in de dagelijkse werkelijkheid betekende: op de mascotte na de enige indiaan zijn op een school vol blanken, niet meer bij de groep horen die je hebt achtergelaten maar ook niet bij de groep waarbij je je hebt aangesloten, je binnen zien te vechten in een gemeenschap die je niet kent en niet begrijpt, op school een andere naam dragen dan thuis.

Het is een boek waarin gruwelijke dingen gebeuren: het leven in het reservaat is zwaar, er heerst grote armoede en de alcohol maakt veel slachtoffers. Dat alles wordt verteerbaar door de luchtige toon waarop de gebeurtenissen worden beschreven, de humor en de vele cartoons die het geheel illustreren.

Het boeiendst is het loyaliteitsconflict waarin Junior (zoals hij thuis heet) belandt. Dat wordt invoelbaar als Arnold (zoals hij op school heet) in het basketbalteam van de school gaat spelen. In een uit- en een thuiswedstrijd tegen zijn oude school wordt hij met zijn neus op de feiten gedrukt en gedwongen partij te kiezen.

Basketbaltermen

En daar begon de ellende voor de vertaler, voor deze vertaler tenminste, want de wedstrijden vullen vele bladzijden en ik wist niets van basketbal. Dan raadpleeg je collega's (heb ik gedaan), zoek je op internet (heb ik gedaan) en bezoek je de bibliotheek (heb ik gedaan). Maar ik had meer nodig dan de vertaling van losse termen; ik moest ook weten hoe ze door jonge spelers zelf

worden gebruikt. Het is al eerder gezegd op dit blog: het is geweldig te ondervinden hoe wildvreemden vaak bereid zijn je te helpen. Ik kreeg mijn hulp van de jeugdbegeleider van de plaatselijke basketbalvereniging, die niet alleen al mijn vragen bereidwillig en uitgebreid beantwoordde, maar nadat ik zijn informatie in mijn tekst had verwerkt ook nog eens zo aardig was de betreffende bladzijden door te lezen en van commentaar te voorzien. Dankjewel, Hans de Rond.

Nu ligt *Dagboek van een halve indiaan* in de winkel. Ik hoop dat het de aandacht trekt, niet alleen van jongeren die in indianen geïnteresseerd zijn, maar ook en vooral van iedereen die weleens van binnenuit wil meemaken hoe het is om in een wereld te belanden die niet de jouwe is en te proberen je daarin een plaats te veroveren.